

НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ СТАТИСТИКИ, ОБЛІКУ ТА АУДИТУ

ОБЛІКОВО-СТАТИСТИЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ

**КАФЕДРА СТАТИСТИКИ, ІНФОРМАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ ТА
МАТЕМАТИЧНИХ МЕТОДІВ В ЕКОНОМІЦІ**

МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ

**та основні вимоги до підготовки та захисту курсових робіт з
дисципліни**

ЕКОНОМІЧНА СТАТИСТИКА

для студентів денної та заочної форми навчання

Київ 2023

Методичні рекомендації та основні вимоги до підготовки та захисту курсових робіт з дисципліни «Економічна статистика» для студентів денної та заочної форми навчання за галуззю знань 0305 «Економіка і підприємництво», напряму підготовки 6.030506 «Прикладна статистика» / Уклад. С.П.Коваль – К.: НАСОА, 2023. – 21 с.

Рецензент:

д. е .н, проф. С.С. Герасименко

Затверджено на засіданні кафедри статистики (протокол № 2 від 16 вересня 2023 р.) та схвалено Вченою радою обліково-статистичного факультету (протокол № 1 від 24 вересня 2023 р.).

Зміст

Вступ	4
1 Мета і завдання курсової роботи	5
2 Загальні вимоги до виконання курсової роботи	6
3 Вимоги до змісту та обсягів курсової роботи	8
4 Вимоги щодо оформлення курсової роботи	10
5 Організація виконання, рецензування та допуску до захисту курсової роботи	13
6 Захист курсової роботи	13
7 Орієнтовна тематика курсових робіт	14
8 Список рекомендованої літератури	17
Додатки	18

Вступ

Методичні рекомендації розроблені відповідно до вимог галузевої компоненти стандартів вищої освіти з підготовки фахівців рівня бакалавр галузі знань 0305 “Економіка та підприємництво», напряму підготовки 6.030506 «Прикладна статистика»”.

Призначені для надання допомоги студентам у виконанні курсової роботи відповідно до чинних стандартів України. Містять основні вимоги, що висуваються до змісту та оформлення курсової роботи, організації її виконання, порядку захисту та оцінювання.

Метою захисту курсової роботи є встановлення рівня засвоєння основних теоретичних та методологічних положень економічної статистики, методів і принципів статистичного аналізу масових соціально-економічних явищ і процесів.

Методичні рекомендації регламентують загальні та найбільш принципові питання підготовки та захисту курсових робіт з дисципліни “Економічна статистика”.

1. Мета і завдання курсової роботи

Курсова робота є важливою формою професійної підготовки фахівця економічного профілю, що завершує процес його вивчення курсу. Курсова робота з дисципліни «Економічна статистика» є кінцевим результатом самостійної індивідуальної науково-дослідницької діяльності студента, який підводить підсумки вивчення ним дисципліни «Економічна статистика», передбаченою навчальним планом. Тому відповідно до навчального плану студенти, які навчаються за спеціальністю «Прикладна статистика», пишуть і захищають курсові роботи, пов'язані з економіко-статистичним дослідженням певних економічних явищ та процесів у масштабах економіки країни, окремого виду економічної діяльності або групи підприємств.

Курсова робота є самостійним теоретико-прикладним дослідженням, що виконується студентом на завершальному етапі здобуття базової вищої освіти за освітньо-кваліфікаційним рівнем «бакалавр».

Курсова робота обов'язково повинна містити елементи наукових досліджень, що будуть свідчити про здатність студента до проведення самостійних наукових досліджень. Зміст курсової роботи студентів повинен свідчити про вміння ними використовувати в практичній діяльності теоретичні знання, що отримані в процесі вивчення курсу.

Метою виконання курсової роботи з економічної статистики є:

- систематизація, закріплення та поглиблення теоретичних та практичних знань за дисципліною та їх застосування при вирішенні актуальних статистичних науково-дослідних завдань;
- набуття навичок опрацювання наукових, методичних, інструктивних матеріалів, критичного їх аналізу та виявлення позитивних та негативних сторін;
- розвиток навичок самостійної роботи та оволодіння сучасними статистичними методами та інструментарієм економічних досліджень при вирішенні наукових проблем та питань;
- узагальнення та логічне осмислення фактів, пояснення та інтерпретація теоретичних та практичних результатів дослідження.

Робота не повинна носити компілятивний характер, вона не повинна за змістом та планом повторювати попередньо проведені дослідження, в тому числі і керівника роботи.

Робота має продемонструвати:

- глибоке осмислення студентом проблеми дослідження;
- комплексне оволодіння ним матеріалом і методами дослідження, вміння його послідовного викладання;
- опанування практичного застосування теоретичних знань для вирішення конкретних завдань щодо статистичного вивчення та аналізу економічних явищ та процесів.

2. Загальні вимоги до виконання курсової роботи

Курсова робота виконується на основі поглибленого вивчення та творчого критичного осмислення спеціальної вітчизняної та зарубіжної літератури з питань статистико-економічного дослідження економічної діяльності на рівні країни, виду діяльності або групи підприємств, передового досвіду з вирішення обраної проблеми, в тому числі закордонного, а також результатів проведених студентом власних досліджень реального об'єкту з метою вирішення визначених задач.

Основні етапи виконання курсової роботи:

- вибір напрямку дослідження, пошук і опрацювання інформаційних джерел;
- визначення мети та об'єкту дослідження;
- формулювання і затвердження теми курсової роботи;
- визначення завдань дослідження, розроблення плану (змісту) курсової роботи;
- збирання й оброблення статистичного матеріалу з застосуванням ПЕОМ;
- написання першого варіанту тексту, подання його на ознайомлення науковому керівникові;
- усунення недоліків, формування остаточного варіанту тексту курсової роботи;
- оформлення роботи і підготовка її до захисту;
- захист курсової роботи.

Курсова робота виконується під керівництвом провідного викладача кафедри. Науковий керівник провадить індивідуальне консультування студента, допомагає йому скласти план (зміст) курсової роботи, контролює дотримання графіку виконання, рецензує всі частини роботи й завершений рукопис, готує студента до захисту результатів дослідження.

Вибір напрямку дослідження, пошук і опрацювання інформаційних джерел

Студенту надається право самостійно вибирати проблематику своєї науково-дослідної роботи. Орієнтовну тематику робіт наведено у п. 7 даних методичних рекомендацій на с. 14. Під час вибору теми необхідно враховувати її актуальність, можливість ефективного використання статистичної інформації про досліджуваний об'єкт.

Програма дослідження курсової роботи не повинна включати питання, на які не можуть бути отримані відповіді. В зв'язку з цим можна рекомендувати біля кожного питання програми робити позначку про конкретні джерела інформації. Найбільш важливим джерелом інформації є інформація державних статистичних органів (за річними та поточними звітами), а також дані тематичних статистичних обстежень.

Визначення мети та об'єкту дослідження

Приставаючи до виконання курсової роботи студент, перш за все, повинен чітко визначати мету й об'єкт дослідження. Це дозволить встановити коло задач, що стоять перед ним, зібрати необхідну інформацію та уникнути збирання непотрібної для виконання обраної теми інформації.

Метою курсової роботи може бути вивчення забезпеченості окремих видів економічної діяльності (галузей, об'єднань, підприємств, міст, областей, країни) основним капіталом, оборотними активами, трудовими та інвестиційними ресурсами, дослідження окремих аспектів статистики зовнішньоекономічної, інвестиційної, виробничої, науково-технічної та інноваційної діяльності країни тощо. У всіх випадках робота виконується на реальних матеріалах та її результати повинні мати практичне значення.

У відповідності до поставленої мети визначається *об'єкт дослідження*. Це можуть бути:

- підприємства певного виду економічної діяльності, міст, регіонів, країни;
- населення міста, регіону, країни тощо.

Чітке визначення мети дослідження дозволяє сформулювати задачі, що повинні бути вирішені в роботі. При цьому необхідно враховувати наявність необхідної інформації, першочерговість вирішення окремих задач для обраного об'єкту дослідження, можливості проведення спостережень самим студентом тощо.

Формулювання і затвердження теми курсової роботи

Після вибору напряму дослідження та визначення мети й об'єкта дослідження студент має сформулювати тему своєї курсової роботи. Не допускається написання однієї й тієї ж теми по одному об'єкту двом або декільком студентам. При формулюванні теми роботи рекомендується скористатись наданою у п. 7 даних методичних рекомендацій орієнтовною тематикою (с. 14).

Визначення завдань дослідження, розробка плану курсової роботи

Поставлені задачі знаходять своє відображення в плані (змісті) курсової роботи. Від правильно складеної програми дослідження в основному залежать результати курсової роботи, її якість. Складається програма з врахуванням мети й задач дослідження, в значній мірі вона залежить від особливостей об'єкту дослідження.

Курсова робота має носити логічний, доказовий, аргументований характер і відповідати таким вимогам:

- містити поглиблений та обґрунтований аналіз досліджуваної проблеми;
- включати самостійні розрахунки, виконані з використанням сучасних комп'ютерних технологій;
- мати належне оформлення;
- бути виконаною в термін, передбачений графіком навчального процесу.

Курсова робота, що не відповідає вимогам щодо змісту та оформлення, не містить статистичних даних конкретного дослідження теми щодо реального об'єкту та обґрунтованих висновків, до захисту не допускається.

3. Вимоги до змісту та обсягів курсової роботи

Обсяг курсової роботи повинен бути від 30 до 35 сторінок тексту.

Зміст курсової роботи визначається її темою і відображається у плані, розробленому за допомогою наукового керівника. Відповідно до передбачуваної теми студент самостійно (або за рекомендацією наукового керівника) добирає інформаційні джерела (книги, законодавчі та нормативні акти, статті, інтернет-ресурси, відповідні статистичні дані тощо) і складає проект плану роботи, який обговорює з науковим керівником.

Зміст курсової роботи має складатись зі вступу, основної частини, висновків, списку використаних джерел та додатків.

У *вступі* до курсової роботи мають бути обґрунтовані актуальність обраної теми, названі основні завдання дослідження, визначені об'єкт, предмет, мета, завдання та інформаційна база дослідження. Рекомендований обсяг вступної частини *2 сторінки*.

Основна частина. В основній частині курсової роботи мають бути розглянуті теоретичні питання та прикладні аспекти досліджуваної проблеми.

Необхідно виділити в окремий підрозділ основної частини огляд та аналіз сучасного стану досліджуваного питання, причому такий аналіз доцільно здійснювати на базі вивчення як вітчизняної, так і закордонної наукової літератури, перекладеної українською або виданою мовою оригіналу.

Курсова робота повинна містити характеристику та описи використаних методів аналізу, основні розрахунки (при великому обсязі доцільно вмістити їх не в основну частину курсової роботи, а у додатки), аналіз отриманих результатів дослідження, рекомендації щодо впровадження пропозицій студента у практику організації та управління діяльністю об'єкта дослідження.

Рекомендується основну частину курсової роботи поділити на *три розділи* – *теоретичний, методологічний та аналітико-дослідницький*, однак, залежно від характеру обраного для дослідження напряму, специфіки розроблюваної теми, можлива й інша структуризація основної частини.

Перший та другий розділи курсової роботи мають носити *теоретико-методологічний* характер. Теоретичне обґрунтування має визначати роль і місце досліджуваних явищ та процесів у діяльності досліджуваного об'єкту, необхідно викласти суть досліджуваної проблеми та ступінь її сучасної розробки, аналіз та узагальнення існуючих концепцій, визначити дискусійні аспекти та невирішені питання й проблеми, розглянути еволюцію підходів до їх вирішення, викласти теоретичні та методологічні основи обраної теми. У цих розділах доцільно розглянути загальні теоретичні підходи до теми з використанням сучасних літературних джерел з досліджуваної проблеми (монографії, наукові статті, матеріали конференцій, інтернет-видання тощо), в тому числі іноземних авторів; обов'язковим є порівняння різних точок зору. У розділах подається теоретичне обґрунтування проблеми, що досліджується, розглядається її суть, значення, класифікаційні характеристики, історія та

сучасні тенденції предмету дослідження, методичні підходи тощо. Бажано ілюструвати текст графічними та табличними матеріалами.

Інформаційною базою дослідження є статистична, фінансова, податкова та управлінська звітність, накази, розпорядження, первинні інформаційні матеріали стосовно окремих процесів та явищ, результати спостережень, опитувань і обстежень та інших методів збирання первинної інформації.

Рекомендований обсяг першого та другого розділів не повинен перевищувати 60% загального обсягу курсової роботи.

Третій розділ курсової роботи носить *аналітико-дослідницький характер*.

Усі аналітичні розрахунки, таблиці, графіки, діаграми мають супроводжуватися тлумаченням та висновками, які дозволяють визначити сутність та стан явищ та процесів, що спостерігаються на об'єкті дослідження, розкрити їх особливості та тенденції розвитку, створити базу для виявлення невикористаних резервів удосконалення діяльності. Аналітичний матеріал, проміжні розрахунки та отримані кількісні результати мають бути подані у вміщених в цьому розділі (або у винесених в додатки) таблицях та рисунках.

Є досить важливим, щоб узагальнення теоретичних концепцій та висновки, сформульовані студентом на базі вивчення наукової літератури, що були викладені у першому розділі, у цьому розділі курсової роботи були підтверджені конкретним практичним матеріалом.

Особливе значення має правильне узагальнення накопиченого фактичного матеріалу, групування та оброблення даних, на основі яких провадиться кваліфікований аналіз, обґрунтовуються пропозиції.

Обсяг третього розділу у межах 40% загального обсягу курсової роботи.

Висновки, що наводяться в кінці всієї курсової роботи, є стислим викладанням підсумків проведеного дослідження. Саме у висновках:

- коротко наводяться найбільш важливі теоретичні положення, які містять формулювання вирішених проблем;

- узагальнюються результати аналізу об'єкта дослідження за визначеним напрямом дослідження. Обсяг висновків до роботи не повинен перевищувати 2-3 сторінок.

Список використаних джерел. Перелік джерел наукової, методичної, статистичної інформації, використаної для виконання дослідження, є невід'ємною частиною курсової роботи. Список використаних джерел повинен містити перелік тільки тих першоджерел, на які є посилання у тексті роботи, або які використовувались під час здійснення дослідження.

Список використаних джерел має містити приблизно 20-25 найменувань. Посилання на інформаційні джерела за текстом у курсовій роботі мають наводитись у вигляді порядкового номеру за списком джерел у квадратних дужках; наприклад [8].

Докладніше про оформлення списку використаних джерел йдеться у додатку А.

Додатки. Вся інформація, представлена у текстовій, табличній, графічній формі або у вигляді форм первинної статистичної звітності, що не увійшла до складу основної частини, але яку студент вважає доцільним вмістити у курсову роботу, входить до складу додатків.

Докладніше про порядок оформлення вміщених у текст курсової роботи додатків – у наступному розділі цих методичних рекомендацій.

4. Вимоги до оформлення курсової роботи

Курсова робота має бути віддрукована чітко, охайно, без виправлень. Мова курсової роботи - українська, стиль - науковий, чіткий, без орфографічних і синтаксичних помилок; послідовність логічна. Пряме переписування у роботі матеріалів з літературних джерел неприпустиме, крім цитат, які подаються в лапках відповідно до тексту оригіналу з посиланням на нього.

Робота має бути надрукована на одному боці аркушу білого паперу формату А4 (210×297 мм). Текст розташовується через 1,5 міжрядкових інтервали, до тридцяти рядків на сторінці, 14 кегель, шрифт Times New Roman. Текст роботи розміщується на аркуші з дотриманням таких розмірів полів: з лівого боку - 25 мм, з правого - 10 мм, зверху - 20 мм, знизу - 20 мм.

Формули і математичні знаки у тексті роботи виконуються за допомогою вбудованого у Microsoft Word редактора формул Microsoft Equation 3.0.

Роздруковані на ПЕОМ програмні документи мають відповідати формату А4, включатися до загальної нумерації сторінок роботи і розміщуватися, як правило, у додатках.

Усі складові курсової роботи потребують оформлення відповідним чином.

Титульна сторінка містить найменування вищого навчального закладу, прізвище, ім'я та по-батькові та інші відомості про автора; тему курсової роботи з посиланням на об'єкт дослідження; прізвище, вчене звання (посаду) наукового керівника; місто і рік (додаток Б). Завершена курсова робота підписується на титульній сторінці студентом та науковим керівником.

Зміст містить найменування (назви) та номери початкових сторінок усіх розділів та параграфів роботи.

Текст основної частини роботи поділяється на розділи згідно із планом (змістом) курсової роботи.

Заголовки структурних частин дипломної роботи: “ЗМІСТ”, “ВСТУП”, “СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ” і “ДОДАТКИ” друкуються великими літерами симетрично до тексту.

Відстань між заголовками та текстом має дорівнювати 2 інтервалам в основному тексті.

Кожну структурну частину курсової роботи (окрім параграфів) слід починати з нової сторінки.

Нумерацію сторінок, розділів, рисунків, таблиць, формул подають арабськими цифрами без знака №.

Першою сторінкою курсової роботи є титульна сторінка, яка включається до загальної нумерації сторінок і на якій номер сторінки не ставиться. Нумерація без крапки після неї проставляється у правому верхньому куті подальших сторінок.

ЗМІСТ, ВСТУП, ВИСНОВКИ, СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ, ДОДАТКИ не нумерують як розділи.

Зміст ілюстрацій має доповнювати текст роботи, поглиблювати розкриття суті явища, наочно ілюструвати думки автора, тому в тексті на кожному з них повинно бути посилання з коментарем.

Схеми, графіки і таблиці слід подавати в роботі безпосередньо після тексту, де їх згадано вперше або на наступній сторінці. Якщо вони містяться на окремих сторінках роботи, їх включають до загальної нумерації сторінок. На всі ілюстрації мають бути посилання в тексті (рекомендовано всі таблиці або рисунки, які займають одну сторінку та більше, подавати у вигляді додатків з обов'язковим посиланням на них у основному тексті курсової роботи).

Рисунки позначають словом “Рис.” і нумерують послідовно в межах розділу, за винятком рисунків у додатках. Номер рисунку має складатися з номера розділу і порядкового номера рисунку, між якими ставиться крапка: наприклад, “Рис. 3.2” (другий рисунок третього розділу). Номер рисунку, його назва і пояснювальні підписи розміщуються послідовно під рисунком.

Цифровий матеріал, як правило, має оформлятися у вигляді таблиць. Таблиці нумерують послідовно (за винятком тих, що розміщені в додатках) у межах розділу. У правому верхньому куті розміщують напис “Таблиця” із зазначенням її номера, який складається з номера розділу й порядкового номера таблиці, між якими ставиться крапка: наприклад, “Таблиця 3.3” (третья таблиця третього розділу). Кожна таблиця повинна мати назву, яку розміщують над таблицею і друкують симетрично до тексту. Назву і слово “Таблиця” починають із великої літери. Назву не підкреслюють.

Заголовки граф починаються з великих літер, підзаголовки - з малих, якщо складають одне речення із заголовком, і з великих - якщо вони є самостійними.

Таблицю розміщують після першого згадування про неї в тексті таким чином, щоб її можна було читати без повороту тексту або з поворотом за годинниковою стрілкою.

У разі перенесення таблиці на іншу сторінку над подальшими частинами пишуть: “Продовження табл. ___”, наприклад, “Продовження табл. 3.3”.

У таблицях слід обов'язково зазначати одиницю виміру. Якщо всі одиниці виміру є однакові для всіх показників таблиці, вони наводяться над таблицею в правому верхньому куті у дужках. Одиниці виміру мають наводитися у відповідності до стандартів. Кількісні величини у таблиці повинні мати однакову кількість десяткових знаків.

Під таблицями слід обов'язково вказати джерело інформації:

наприклад,

Джерело: за даними Державної служби статистики України

або

Джерело: розраховано за [].

У квадратних дужках вказують порядковий номер джерела згідно зі списком використаних джерел, наведеним у кінці курсової роботи.

Формули в курсовій роботі нумеруються в межах розділу. Номер формули складається з номера розділу й порядкового номера формули в розділі, між якими ставлять крапку. Нумери формул пишуть біля правого поля сторінки на рівні відповідної формули в круглих дужках, наприклад: “(2.4)” (четверта формула другого розділу).

Пояснення значень символів, числових коефіцієнтів у формулах треба подавати безпосередньо під формулою в тій послідовності, в якій вони дані в формулі, і кожне - з нового рядка. Перший рядок пояснення починають зі слова “де” без двокрапки.

Рівняння і формули треба виділяти з тексту вільними рядками. Вище й нижче кожної формули потрібно залишати не менш як один вільний рядок. Якщо рівняння не вміщується в один рядок, його слід перенести після знака рівності (=) або після знаків плюс (+), мінус (-), множення (×) і ділення (:).

Посилання в тексті курсової роботи на джерела інформації слід зазначити порядковим номером посилань, виділеним двома квадратними дужками, наприклад: “... у працях [2-4] ...”.

Посилання на рисунки до курсової роботи оформлюють порядковим номером рисунку: наприклад, “рис. 2.2”; на формули - порядковим номером формули: наприклад, “у формулі (2.5)”. Посилання у тексті на таблиці пишуть скорочено: наприклад, “у табл. 3.2”. У повторних посиланнях на таблиці та рисунки треба вживати скорочене слово “дивись”: наприклад, “див. табл. 3.2”.

В тексті обов’язково мають бути зроблені посилання на джерела, з яких була запозичена будь-яка статистична інформація, рисунки, таблиці, а також цитати, що їх наведено у курсовій роботі. Посилання на першоджерела слід здійснювати у квадратних дужках, в яких зазначається порядковий номер джерела у списку використаних джерел та відповідна сторінка (наприклад: [5, с.32]).

Список використаних джерел вимагає розміщення усіх використаних джерел інформації у такій послідовності:

- а) закони України (абетковий порядок);
- б) укази Президента України, постанови уряду Кабінету Міністрів України (за абеткою);
- в) директивні матеріали міністерств (абетковий порядок);
- г) монографії, брошури, підручники (за абеткою);
- д) статті із журналів (абетковий порядок);
- е) інструктивні, нормативні та інші матеріали (за абеткою);
- ж) іншомовні джерела (абетковий порядок).

Для інформаційних матеріалів з Інтернету обов’язкове посилання на відповідну Web – адресу.

По кожному з перелічених підрозділів списку використаної літератури першоджерела вміщуються у перелік в алфавітному порядку (згідно з українським або латинським – для іншомовних видань – алфавітом). Відомості про включені до списку джерела слід подавати згідно з вимогами державного стандарту з обов’язковим наведенням назв праць (див. додаток А).

Додатки оформлюють як продовження курсової роботи на наступних його сторінках, розміщуючи їх у порядку появи посилань у тексті роботи. Кожен додаток повинен починатися з нової сторінки. Додаток повинен мати заголовок, надрукований вгорі малими літерами з першої великої симетрично відносно тексту сторінки. Посередині рядка над заголовком малими літерами з першої великої друкується слово «Додаток ___» і велика літера, що позначає додаток. Додатки слід позначати послідовно великими літерами української абетки за винятком літер Г, Є, І, Ї, Й, О, Ч, Ь.

Порядок комплектації завершеної курсової роботи наступний:

1. Титульний лист.
2. Зміст курсової роботи із зазначенням сторінок, з яких починається викладення тексту відповідних розділів (назви розділів, що наведені у змісті та в тексті роботи, повинні повністю збігатися).
3. Перелік умовних позначень (при необхідності).
4. Вступ.
5. Основна частина, поділена на розділи.
6. Висновки.
7. Список використаних джерел.
8. Додатки.

Обов'язковою вимогою високої якості курсової роботи є її грамотність, чітка логіка викладення, правильність мовностилістичного оформлення. Текст повинен бути ретельно перевірений автором після його друку (написання). Необхідно звірити точність числових і фактичних даних. Відповідальність за їх достовірність несе автор дослідження.

Оформлена у відповідності до сформульованих вимог та повністю укомплектована курсова робота повинна бути зброшурована.

5. Організація виконання, рецензування та допуску до захисту курсової роботи

Курсова робота має виконуватися студентом у повній відповідності до визначених вище вимог щодо змісту та оформлення роботи.

На період виконання курсових робіт на кафедрі статистики складається графік консультацій наукових керівників. Систематичні консультації мають за мету: надання допомоги студенту у підборі літератури та статистичних джерел, формуванні та опрацюванні інформаційного забезпечення дослідження, виборі його методів, форм представлення результатів дослідження тощо; контролі дотримання вимог, що висуваються до змісту й оформлення курсової роботи, своєчасному усуненні відхилень. Оперативне й уважне виконання рекомендацій наукового керівника сприяє своєчасному виконанню курсової роботи і є запорукою її успішного захисту.

Відповідно до календарних етапів студент має подавати роботу частинами на перегляд, а у встановлений графіком кінцевий термін подати завершену курсову роботу науковому керівникові.

Після завершення дослідження та за наявності позитивного відгуку наукового керівника студент допускається до захисту курсової роботи.

З метою забезпечення захисту курсових робіт на кафедрі статистики створюються комісії у складі не менше двох викладачів.

6. Захист курсової роботи

Захист курсової роботи відбувається на засіданні комісії кафедри статистики.

Оцінювання курсової роботи проводиться на основі представленої до захисту роботи та її захисту.

Під час підготовки до захисту студент має погодити зі своїм науковим керівником складену ним стисло доповідь щодо курсової роботи і підготовлені наочні матеріали.

Текст доповіді має відповідати *5-7 хвилинам* виступу, містити основні результати аналізу матеріалів об'єкта дослідження й творчих розробок щодо пропозицій і рекомендацій, що впливають із проведеного дослідження.

Студент стисло доповідає комісії сутність проведеного дослідження, дає оцінку отриманим результатам, ілюструючи доповідь наочними матеріалами.

На захисті студент повинен вільно розповідати зміст роботи, користуючись планом, а не зачитувати доповідь. Можна ілюструвати доповідь таблицями, схемами, графіками.

Під час захисту курсової роботи члени комісії можуть задавати студентові запитання щодо змісту курсової роботи. Відповіді студента мають бути конкретними, аргументованими і короткими.

Результати захисту обговорюються після його закінчення на закритому засіданні комісії. При оцінюванні курсової роботи беруться до уваги її якість і зміст, глибина дослідження, зміст доповіді, правильність відповідей на запитання комісії, оформлення роботи, проявлена студентом ініціатива.

Оцінка курсової роботи здійснюється за стобальною системою. Рішення щодо підсумкової оцінки приймається більшістю голосів членів комісії за результатами публічного захисту з урахуванням висновків наукового керівника.

7. Орієнтовна тематика курсівих робіт

1. Основні класифікації в економічній статистиці та методологія їх побудови.
2. Статистичний аналіз основних елементів національного багатства.
3. Система національних рахунків – економічна модель взаємозв'язку між макроекономічними показниками.

4. Статистичний аналіз формування обсягу і структури кінцевого споживання в економіці.

5. Гармонізація національних статистичних класифікацій з міжнародними.

6. Статистичний аналіз виробництва товарів і послуг.

7. Статистичний аналіз товарного обороту внутрішньої торгівлі.

8. Статистичне забезпечення маркетингу на ринку банківських послуг.

9. Статистичний аналіз утворення і розподілу доходів.

10. Статистичний аналіз використання доходів і заощаджень.

11. Статистичний аналіз макроекономічних показників розвитку економіки.

12. Статистика державного бюджету.

13. Методи статистичного аналізу грошового обігу.

14. Статистичне забезпечення інвестиційної діяльності.

15. Статистичне забезпечення кредитної діяльності.

16. Статистичне забезпечення страхової діяльності.

17. Статистичний аналіз основних виробничих засобів як найважливішої частини національного багатства.

18. Статистичний аналіз стану та руху основних виробничих засобів.

19. Економіко-статистичне дослідження ефективності використання основних виробничих засобів.

20. Статистичний аналіз ефективності використання основних засобів.

21. Статистичний аналіз ефективності використання оборотних засобів.

22. Методи статистичного аналізу державного бюджету.

23. Статистичний аналіз грошового обігу.

24. Статистичний аналіз кредитування.

25. Статистичний аналіз зовнішньоекономічної діяльності.

26. Статистичний аналіз старіння населення України у рамках глобального демографічного постаріння.

27. Статистичний аналіз відтворення та руху населення.

28. Статистичне прогнозування чисельності населення та трудових ресурсів.

29. Статистичне вивчення зайнятості та безробіття.

30. Гендерний аспект статистичного аналізу зайнятості населення в Україні.

31. Регіональний аспект статистичного аналізу безробіття в Україні.

32. Статистичний аналіз руху робочої сили.

33. Статистичний аналіз використання робочого часу.

34. Економіко-статистичний аналіз продуктивності праці.

35. Аналіз використання фонду оплати праці.

36. Статистичний аналіз структури витрат на виробництво продукції.

37. Аналіз впливу окремих факторів на зміну собівартості.

38. Статистичний аналіз ефективності виробничої діяльності.

39. Статистичний аналіз фінансового стану підприємства.

40. Статистичний аналіз номінальних і реальних доходів населення.
41. Статистичний аналіз життєвого рівня населення.
42. Статистичне дослідження здоров'я населення як індикатору соціально-економічного розвитку країни.
43. Статистичний аналіз діяльності мережі охорони здоров'я як складової соціально-економічного розвитку України.
44. Аналіз динаміки цін та купівельної спроможності грошей.
45. Аналіз інноваційної активності промислових підприємств у регіональному розрізі України.
46. Статистичний аналіз розвитку підприємництва в регіоні.
47. Статистичне дослідження стану та тенденцій розвитку малого підприємництва в Україні.
48. Статистичний аналіз показників промислової продукції.
49. Статистичний аналіз розвитку промисловості регіону.
50. Статистичне вивчення науково-інноваційних процесів в Україні.
51. Статистичний аналіз розвитку Інтернет-технологій як фактор соціально-економічного розвитку країни.
52. Статистичний аналіз фінансової діяльності промислових підприємств регіону.
53. Статистичний аналіз фінансового стану підприємств та організації малого бізнесу (на прикладі регіону).
54. Статистичний аналіз валової доданої вартості в регіоні.
55. Статистичний аналіз паливно-енергетичних ресурсів в регіоні.
56. Статистичний аналіз виробництва і споживання електроенергії.
57. Статистичний аналіз використання паливних ресурсів у регіоні.
58. Статистичний аналіз використання та залишків палива та паливо-мастильних матеріалів.
59. Статистичний аналіз утворення та використання вторинної сировини та відходів виробництва.
60. Статистичний аналіз та прогнозування розвитку ринку товарів і послуг.
61. Статистичний аналіз інфляції на споживчому ринку як фактору динаміки обсягу і структури попиту населення.
62. Статистичний аналіз прямих іноземних інвестицій в Україні.
63. Аналіз ролі іноземних джерел інвестування вітчизняної економіки у забезпеченні економічного розвитку.
64. Статистичне вивчення інвестицій у регіоні.
65. Статистичний аналіз динаміки іноземних інвестицій в Україну за ____ - ____ рр.
66. Статистичний аналіз розвитку житлового будівництва в Україні.
67. Регіональний розподіл інвестицій в основний капітал, як фактор економічного розвитку та конкурентоспроможності регіонів.

Список рекомендованої літератури

1. Городянська Л.В., Сизов А.І. Статистика для економістів: навчальний посібник. Київ. нац. ун-т ім. Т.Шевченка, військовий ін-т, каф. фінансового забезпечення військ. К.: Київ. нац. ун-т ім. Т.Шевченка, 2019. 350 с.
2. Економічна статистика: Навч.посіб. /В. М. Соболев, Т. Г. Чала, О.С.Корепанов та ін.; за ред. В. М. Соболева. Х.: ХНУ імені В. Н. Каразіна, 2017. 388 с.
3. Закон України «Про державну статистику». URL: <http://www.rada.gov.ua>.
4. Коваль С.П. Методичні рекомендації для підготовки до практичних занять з навчальної дисципліни “Економічна статистика” для здобувачів вищої освіти першого (бакалаврського) рівня галузі знань 05 Соціальні та поведінкові науки, спеціальності 051 «Економіка», освітньо-професійної програми “Прикладна статистика та бізнес-аналітика” денної форми навчання. К.: НАСОА, 2022, 38 с. URL: <http://194.44.12.92:8080/jspui/handle/123456789/7146>
5. Коваль С.П. Методичні рекомендації до підготовки та захисту курсових робіт з навчальної дисципліни «Економічна статистика» для здобувачів вищої освіти першого (бакалаврського) рівня, денної та заочної форм навчання, галузі знань 05 «Соціальні та поведінкові науки», спеціальності 051 «Економіка», освітньо-професійної програми «Прикладна статистика та бізнес-аналітика». К.: НАСОА, 2022. 23 с. URL: http://194.44.12.92:8080/jspui/bitstream/123456789/7177/1/економ_статКР.pdf
6. Коваль С. П. Методичні рекомендації для самостійної роботи з навчальної дисципліни “Економічна статистика” для здобувачів вищої освіти першого (бакалаврського) рівня галузі знань 05 «Соціальні та поведінкові науки, спеціальності 051 «Економіка», освітньо-професійної програми “Прикладна статистика та бізнес-аналітика” денної форми навчання. К.: НАСОА, 2022, 85 с. URL: <http://194.44.12.92:8080/jspui/handle/123456789/7147>
7. Коваль С.П. Опорний конспект лекцій з навчальної дисципліни “Економічна статистика” для здобувачів вищої освіти першого (бакалаврського) рівня галузі знань 05 «Соціальні та поведінкові науки», спеціальності 051 «Економіка», освітньо-професійної програми “Прикладна статистика та бізнес-аналітика” денної форми навчання. К.: НАСОА, 2022, 250 с. URL: <http://194.44.12.92:8080/jspui/handle/123456789/7145>.
8. Методичні вказівки до виконання контрольної роботи з дисципліни «Економічна статистика» для студентів економічних спеціальностей всіх форм навчання / уклад.: Стригуль Л.С., Александрова В.О. Х.: НТУ «ХПІ», 2020. 16 с.
9. Самоєнкова О. В., Ольвінська Ю. О. Економічна статистика: Навч. посібник. Видання друге, перероб. та доп. Одеса: ФОП Гуляєва В. М., 2020. 276 с.
10. Статистика: Конспект лекцій: навч. посіб. для студ. спеціальності 051 «Економіка» / КПІ ім. Ігоря Сікорського; уклад. Н.Л. Кузьмінська. Київ: КПІ ім. Ігоря Сікорського, 2018. 162 с. URL: https://ela.kpi.ua/bitstream/123456789/38742/1/Statistica_lecture_2018.pdf.
11. Статистика: навчальний посібник / О. В. Раєвнева, І. В. Аксьонова, О.І.Бровко; за заг. ред. д-ра екон. наук, професора О. В. Раєвневої. Харків : ХНЕУ ім. С. Кузнеця, 2019. 389 с. URL: <http://repository.hneu.edu.ua/bitstream/123456789/24523/1/2019.pdf>.

Приклади оформлення переліку використаних джерел

Характеристика джерела	Приклад оформлення
Книги: Один автор	1. Василій Великий. Гомілії / Василій Великий ; [пер. з давньогрец. Л. Звонська]. — Львів : Свічадо, 2006. — 307 с. — (Джерела християнського Сходу. Золотий вік патристики IV—V ст. ; № 14). 2. Коренівський Д. Г. Дестабілізуючий ефект параметричного білого шуму в неперервних та дискретних динамічних системах / Коренівський Д. Г. — К.: Ін-т математики, 2006. — 111 с. — (Математика та її застосування) (Праці / Ін-т математики НАН України ; т. 59). 3. Матюх Н. Д. Що дорожче срібла-золота / Наталія Дмитрівна Матюх. — К. : Асамблея діл. кіл : Ін-т соц. іміджмейкінгу, 2006. — 311 с. — (Ювеліри України ; т. 1). 4. Шкляр В. Елементал : [роман] / Василь Шкляр. — Львів : Кальварія, 2005. — 196, [1] с. — (Першотвір).
Два автори	1. Матяш І. Б. Діяльність Надзвичайної дипломатичної місії УНР в Угорщині : історія, спогади, арх. док. / І. Матяш, Ю. Мушка. — К. : Києво-Могилян. акад., 2005. — 397, [1] с. — (Бібліотека наукового щорічника "Україна дипломатична"; вип. 1). 2. Ромовська З. В. Сімейне законодавство України / З. В. Ромовська, Ю. В. Черняк. — К. : Прецедент, 2006. — 93 с. — (Юридична бібліотека. Бібліотека адвоката) (Матеріали до складання кваліфікаційних іспитів для отримання Свідоцтва про право на заняття адвокатською діяльністю ; вип. 11). 3. Суберляк О. В. Технологія переробки полімерних та композиційних матеріалів підруч. [для студ. вищ. навч. закл.] / О. В. Суберляк, П. І. Баштанник. — Львів : Растр-7, 2007. — 375 с.
Три автори	1. Акофф Р. Л. Идеализированное проектирование: как предотвратить завтрашний кризис сегодня. Создание будущего организации / Акофф Р. Л., Магидсон Д., Эддисон Г. Д. ; пер. с англ. Ф. П. Тарасенко. — Днепропетровск : Баланс Бизнес Букс, 2007. — ХНИ, 265 с.
Чотири автори	1. Методика нормування ресурсів для виробництва продукції рослинництва / [Вітвіцький В. В., Кисляченко М. Ф., Лобастов І. В., Нечипорук А. А.]. — К. : НДІ "Укراгропромпродуктивність", 2006. — 106 с. — (Бібліотека спеціаліста АПК. Економічні нормативи). 2. Механізація переробної галузі агропромислового комплексу : [підруч. Для учнів проф.-техн. навч. закл.] / О. В. Гвоздєв, Ф. Ю. Ялпачик, Ю. П. Рогач, М. М. Сердюк. — К. : Вища освіта, 2006. — 478, [1] с. — (ПТО: Професійно-технічна освіта).
П'ять і більше авторів	1. Психологія менеджмента / [Власов П. К., Липницький А. В., Луцихина И. М.и др.]; под ред. Г. С. Никифорова. — [3-є изд.]. — Х. : Гуманитар. центр, 2007. — 510 с. 2. Формування здорового способу життя молоді : навч.-метод. посіб. Для працівників соц. служб для сім'ї, дітей та молоді / [Т. В. Бондар, О. Г. Карпенко, Д. М. Дикова-Фаворська та ін.]. — К. : Укр. ін-т соц. дослідж., 2005. — 115 с. — (Серія "Формування здорового способу життя молоді": у 14 кн., кн. 13).

Без автора	1 Історія Свято-Михайлівського Золотоверхого монастиря / [авт. тексту В. Клос]. — К. : Грані-Т, 2007. — 119 с. — (Грані світу). Воскресіння мертвих . українська барокова драма : антологія / [упорядкує., ст., пер. і прим. В. О. Шевчук]. — К. . Грамота, 2007. — 638, [1] с.
Багатотомний документ	1. Історія Національної академії наук України, 1941—1945 / [упоряд. Л. М. Яременко та ін.]. — К. : Нац. б-ка України ім. В. І. Вернадського, 2007— (Джерела з історії науки в Україні). Ч. 2 : Додатки — 2007. — 573, [1] с. 2. Межгосударственные стандарты: каталог в 6 т. / [сост. Ковалева И. В., Рубцова Е. Ю.; ред. Иванов В. Л]. — Львов: НТЦ "Леонорм-Стандарт", 2005— (Серия "Нормативная база предприятия"). Т. 1.— 2005.—277 с.
Матеріали конференцій, з'їздів	1. Економіка, менеджмент, освіта в системі реформування агропромислового комплексу : матеріали Всеукр. конф. молодих учених-аграрників ["Молодь України і аграрна реформа"], (Харків, 11—13 жовт. 2000 р.) / М-во аграр. політики, Харк. держ. аграр. ун-т ім. В. В. Докучаєва. — Х. : Харк. держ. аграр. ун-т ім. В. В. Докучаєва, 2000. — 167 с. 2. Кібернетика в сучасних економічних процесах : зб. текстів виступів на республік, міжвуз. наук.-практ. конф. / Держкомстат України, Ін-т статистики, обліку та аудиту. — К. : ІСОА, 2002. — 147 с.
Препринти	1. Шияев Б. А. Расчеты параметров радиационного повреждения материалов нейтронами источника ННЦ ХФТИ/АМІ. ПЗА с подкритической сборкой, управляемой ускорителем злектронов / Шияев Б. А., Воеводин В. Н.— Х. ННЦ ХФТИ, 2006. — 19с — (Препринт / НАН України, Нац. науч. Центр "Харьк. физ.-техн. ин-т"; ХФТИ 2006-4).
Словники	1. Тимошенко З. І. Болонський процес в дії: словник-довідник основ, термінів і понять з орг. навч. процесу у вищ. навч. закл. / З. І. Тимошенко, О. І. Тимошенко. — К.: Європ. ун-т, 2007. — 57 с. 2. Українсько-німецький тематичний словник [уклад. Н. Яцко та ін.]. — К.: Карпенко, 2007. — 219 с. 3. Європейський Союз : словник-довідник / [ред.-упоряд. М. Марченко]. — 2-ге вид., оновл. — К. : К.І.С., 2006. — 138 с.
Атласи	1. Україна : екол.-геогр. атлас: присвяч. Всесвіт. дню науки в ім'я миру та розвитку згідно з рішенням 31 сесії ген. конф. ЮНЕСКО / [наук. редкол.: С. С. Куруленко та ін.] ; Рада по вивч. продукт. сил України НАН України [та ін.]. — [наук. редкол.: С. С. Куруленко та ін.]. — К.: Варта, 2006. — 217, [1] с. 2. Анатомія пам'яті: атлас схем і рисунків провідних шляхів і структур нервової системи, що беруть участь у процесах пам'яті : посіб. для студ. та лікарів / О. Л. Дроздов, Л. А. Дзяк, В. О. Козлов, В. Д. Маковецький. — 2-ге вид., розшир. та доповн. — Дніпропетровськ : Пороги, 2005. — 218 с. 3. Куерда Х. Атлас ботаніки / Хосе Куерда ; [пер. з ісп. В. Й. Шовкун]. — Х.: Ранок, 2005. — 96 с.

Законодавчі та нормативні документи	<p>1. Кримінально-процесуальний кодекс України: за станом на 1 груд. 2005 р./ Верховна Рада України. — Офіц. вид. — К. : Парлам. вид-во, 2006. — 207 с. — (Бібліотека офіційних видань).</p> <p>2. Медична статистика: зб. нормат. док. / упоряд. та голов. ред. В. М. Заболотько. — К. : МНІАЦ мед. статистики : Медінформ, 2006. — 459 с. — (Нормативні директивні правові документи).</p> <p>3. Експлуатація, порядок і терміни перевірки запобіжних пристроїв посудин, апаратів і трубопроводів теплових електростанцій : СОУ-Н ЕЕ 39.501:2007. — Офіц. вид. — К. : ГРІФРЕ : М-во палива та енергетики України, 2007. — VI, 74 с. — (Нормативний документ Мінпаливенерго України. Інструкція).</p>
Стандарти	<p>1. Графічні символи, що їх використовують на устаткуванні. Показчик та огляд (ISO 7000:2004, ЮТ) : ДСТУ ІЗО 7000:2004. — [Чинний від 2006-01-01]. — К. : Держспоживстандарт України, 2006. — IV, 231 с. — (Національний стандарт України).</p> <p>2. Якість води. Словник термінів : ДСТУ ІЗО 6107-1:2004 — ДСТУ ISO 6107-9:2004. — [Чинний від 2005-04-01]. — К. : Держспоживстандарт України, 2006. — 181 с.— (Національні стандарти України).</p> <p>3. Вимоги щодо безпечності контрольно-вимірювального та лабораторного електричного устаткування. Частина 2-020. Додаткові вимоги до лабораторних центрифуг (ISO 61010-2-020:1994, ЮТ): ДСТУ ISO 61010-2-020:2005. — [Чинний від 2007-01-01]. — К. : Держспоживстандарт України, 2007. — IV, 18 с. — (Національний стандарт України).</p>
Каталоги	<p>1. Межгосударственные стандарты: каталог : в 6 т. / [сост. Ковалева И. В., Павлюкова В. А. ; ред. Иванов В. Л.]. — Львов : НТЦ "Леонорм-стандарт", 2006 — (Серия "Нормативная база предприятия"). Т. 5. — 2007. — 264 с. Т. 6. — 2007. — 277 с.</p> <p>2. Пам'ятки історії та мистецтва Львівської області : каталог-довідник / [авт.-упоряд. М. Зобків та ін.]. — Львів : Новий час, 2003. — 160 с.</p>
Дисертації	<p>1. Петров П. П. Активність молодих зірок сонячної маси: дис. ... доктора фізмат. наук: 01.03.02 / Петров Петро Петрович. - К., 2005. - 276 с.</p>
Автореферати дисертацій	<p>1. Новосад І. Я. Технологічне забезпечення виготовлення секцій робочих органів гнучких гвинтових конвеєрів : автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. техн. наук: спец. 05.02.08 „Технологія машинобудування" /І. Я. Новосад. — Тернопіль, 2007. — 20, [1] с.</p> <p>2. Нгуен Ші Данг. Моделювання і прогнозування макроекономічних показників в системі підтримки прийняття рішень управління державними фінансами : автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. техн. наук : спец. 05.13.06, Автоматиз. системи упр. та прогрес. інформ. технології" / Нгуен Ші Данг. — К., 2007. — 20 с.</p>

Електронний ресурс	<p>1. Богомольний Б. Р. Медицина екстремальних ситуацій [Електронний ресурс] : навч. посіб. для студ. мед. вузів III—IV рівнів акредитації / Б. Р. Богомольний, В. В. Кононенко, П. М. Чуев. — 80 Min / 700 MB. — Одеса : Одес. мед. ун-т, 2003. — (Бібліотека студента-медика) — 1 електрон. опт. диск (CD-ROM) ; 12 см. — Систем. вимоги: Pentium ; 32 Mb RAM ; Windows 95, 98, 2000, XP ; MS Word 97-2000— Назва з контейнера.</p> <p>2. Розподіл населення найбільш численних національностей за статтю та віком, шлюбним станом, мовними ознаками та рівнем освіти [Електронний ресурс] : за даними Всеукр. перепису населення 2001 р. / Держ. ком. статистики України ; ред. О. Г. Осауленко. — К. : CD-вид-во "Інфодиск", 2004. — 1 електрон. опт. диск (CD-ROM) : кольор. ; 12 см. — (Всеукр. перепис населення, 2001). — Систем. вимоги: Pentium-266 ; 32 Mb RAM ; CD-ROM Windows 98/2000/NT/XP. — Назва з титул. екрану.</p> <p>3. Бібліотека і доступність інформації у сучасному світі: електронні ресурси в науці, культурі та освіті: (підсумки 10-ї Міжнар. конф. „Крим-2003“) [Електронний ресурс] / Л. Й. Костенко, А. О. Чекмарьов, А. Г. Бровкін, І. А. Павлуша // Бібліотечний вісник — 2003. — № 4. — С. 43. — Режим доступу до журн.: http://www.nbu.gov.ua/articles/2003/03klinko.htm.</p>
Частина книги, періодичного, продовжуваного видання	<p>1. Козіна Ж. Л. Теоретичні основи і результати практичного застосування системного аналізу в наукових дослідженнях в області спортивних ігор/ Ж. Л. Козіна // Теорія та методика фізичного виховання. — 2007. — № 6. — С. 15—18, 35—38.</p> <p>2. Гранчак Т. Інформаційно-аналітичні структури бібліотек в умовах демократичних перетворень / Тетяна Гранчак, Валерій Горовий // Бібліотечний вісник. — 2006. — № 6. — С. 14—17.</p> <p>3. Валова І. Нові принципи угоди Базель II / І. Валова ; пер. з англ. Н. М. Середи // Банки та банківські системи. — 2007. — Т. 2, № 2. — С. 13—20.</p> <p>4. Зеров М. Поетична діяльність Куліша // Українське письменство XIX ст. Від Куліша до Винниченка : (нариси з новітнього укр. письменства) : статті / Микола Зеров. — Дрогобич, 2007. — С. 245—291.</p>

**НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ СТАТИСТИКИ, ОБЛІКУ ТА
АУДИТУ**

**КАФЕДРА СТАТИСТИКИ, ІНФОРМАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ ТА
МАТЕМАТИЧНИХ МЕТОДІВ В ЕКОНОМІЦІ**

КУРСОВА РОБОТА З ЕКОНОМІЧНОЇ СТАТИСТИКИ

на тему

ТЕМА РОБОТИ

Студента __ курсу, групи ____
Спеціальність «Прикладна статистика»
ПРИЗВИЩЕ ІМ'Я ПО БАТЬКОВІ

Науковий керівник
Посада, науковий ступінь, вчене звання
ПРИЗВИЩЕ ІМ'Я ПО БАТЬКОВІ
